

Arbeiderpartiet driver svindelagitasjon

Sender ut over landet trykksaker som oser av uetterretligheter og forvrengninger

Kristiansund under offentlig administrasjon brukes som eksempel på borgerlig vanstyre

Er det helt glemt at de borgerlige fikk gjelden ned fra 24 millioner til 3 millioner kroner

Den arbeiderparti-utnevnte fylkesmann Platou ville sende militær mot byens befolkning, og statsråd Ulrik Olsen gned seg i hendene og truet byens funksjonærer med oppsigelse

I Arbeiderpartiets propagandaskrift «Kvinnenes valg», har en Karl Pape skrevet en merkelig artikkel ommange ting fra Kristiansund. Da dette skrift spredtes i tusenvis av hjem utover det hele land, finner vi grunn til å gjøre noen bemerkninger.

Over artikkelen er plassert et trespaltet bilde av Overparken i Kristiansund. I billedteksten står at det var strid om denne parken, og at de borgerlige stemte mot — men nå er alle stolte av parken. Vedtaket om parken var framsynt, heter det. Og det høres straks fint ut for A-partiet. Men sannheten er nok noe annerledes. Alle vet at det har vært park der i hele vår generasjon, og alle vet også at det ikke har vært noen uenighet. Alle har vært enige om at det fortsatt skulle være park på dette område. Billedteksten er således den rene svindelpropaganda.

Det annet bilde viser byens nye post- og telegrafbygning. Under dette står at bygningen «er et tegn på en ny tid for klippfisk byen med travel virksomhet og full beskjeftigelse.»

Hva bygningen har med klippfisk og det øvrige å gjøre er ganske ufattelig. Byen hadde post og telegraf også før krigen og det hadde den også, mens de borgerlige hadde makten. — Ja disse goder hadde den til og med i sin største trengselsperiode. Men nå under A-partistyret, har altså post og telegraf fått en symbolsk betydning. Og alle må derfor forstå at det er det riktigste å stemme på Arbeiderpartiet.

fikk betydelig mere av for sorgen. — Dette fremgår også meget tydelig i selve artikkelen. Vi bare peker på, at det svindles grovt i overskriften for at det skal ta seg ut i valgpropagandaen. Det står også at det gikk 65 % av inntekten til skatt.

Et forferdelig borgerlig styre vil alle si, ikke sant? Det riktige er at skatteprosenten var 20,5. Og det er en atskillig forskjell.

På denne måte kunne vi fortsette med å plukke i stykker artikkelen, men vi har ikke spalteplass til det. Derimot må vi supplere hr. Pape når det gjelder den 3-årige administrasjon av Kristiansund.

Det var bondepartiets regjering som i 1932 satte Kristiansund under off. administrasjon for på den måten å få istand en gjeldsordning. Arbeiderpartiet var et av de ivrigste partiene for å få gjelden ca. 24 mill. kr. strøket. Arbeiderpartiet var således helt enig med regjeringen og administrasjonsstyret om målet: En mest mulig gjeldfri kommune. Det borgerlige styre fikk redusert Kristiansunds gjeld fra 24 mill. til 3 mill. kr. Dette har Arbeiderpartiet glemt idag. Idag kunne en ha råd til å innrømme at dette var et flott resultat, og sære administrasjonsstyrets formann, o.s. sakfører Helge Granstad for hans store arbeide. Han fortjener stor ros

Vil U.S.A. forandre sine innvandrings-lover?

En tydelig forandring i regjeringens politikk overfor tidligere nasjonalsosialister og fascister

Amerikanerne taler nå høyt om at Roosevelt gjorde en kjempebommert ved å alliere seg med Sovjet mot Tyskland

Privat til «8. Mai» fra Paris.

I franske regjeringkretser er man oppskaket over forskjellige informasjon, dels fra Washington, dels fra Bonn om at USA holder på å endre sin holdning overfor de millioner av europere som under den annen verdenskrig (og også tidligere) inntok en klar holdning mot kommunismen.

Den direkte foranledning til at amerikanerne holder på å revidere sin oppfatning er at man i Washington begynner å helle til den antagelse at man under en eventuell krig mot Sovjet-Samveldet blir nødt til å stole mer på spanske og vesttyske divisjoner enn på franske. Under de siste dramatiske møter mellom de tre vestalliertes utenriksministre i Washington arbeidet Frankrike energisk mot at tyskerne skal få sin egen generalstab og sin egen kommando. Amerikanerne ble så irritert over den franske motstand at de lot franskmennene forstå at USA godt kan tenke seg å forhandle alene med Vest-Tyskland hvis franskmennene opprettholder sin negative innstilling.

Et annet interessant trekk i den nye amerikanske politikken er at amerikanske nettopp disse kretser i etterkrigstid

Hele Vest-Tyskland er i dag et spørsmålstejn

Overflaten er demokratisk, men ned i dypet buldrer og braker fortid og fremtid

Er general Remer utslått som politiker?

Soldatforbundet avviser ham — det vil ha samarbeide med Bonn

Privat til «8. Mai» fra Bonn.

I dag, 6½ år etter krigens slutt er Tyskland ombellet av stormaktene, og de tidligere tyske soldater ombellet av de politiske partier.

I Øst-Tyskland søker Grotewohl å komme til forståelse med de ledende tyske offiserer og med de menige nasjonalsosialister. Denne oppgave er ikke lett, all den stund russerne har anbragt tusener av nasjonalsosialister i konsentrasjonsleire og har latt polakkerne overta en stor del av Tyskland, helt til Stettin i vest.

I Vest-Tyskland samler general etter general sine gamle frontkamerater i veldige soldatorganisasjoner. Adenauer søker å komme til forståelse med dem bl. a. ved å gjeninnføre militærpensjonene. Fronten takker tar i mot — og går videre. Hele Vest-Tyskland er i dag et kjempemessig spørsmålstejn. Overflaten er demokratisk, men nede i dypet buldrer og braker fortid og fremtid.

Etter hva Deres korrespondent erfarer finnes det i dag i Vest-Tyskland meget sterke krefter som arbeider for en fornuftig reorientering av den tyske politikk. Disse kretser ønsker — som Remer — at Tyskland skal bli en fri, selvstendig stat, som vedkjenner seg sin historiske fortid, men som på den annen side ikke forsøker å lyve seg bort fra årsakene til nederlaget i 1945, — og heller ikke fra konsekvensene av dette nederlaget. Det er nettopp disse kretser som har stått bak forhandlingene om opprettelse av et stort samlendende tysk soldatforbund. Det sier seg at flere forskjellige syn sto mot hver andre under disse forhandlinger.

En meget stor gruppe avviste ethvert samarbeide med de vestallierte av følelsesmessige grunner. Denne gruppe støtter seg på en meget utbredt stemning hos tallrike

man å tale om at Roosevelt gjorde seg skyldig i et verdenshistorisk feilgrep ved å alliere seg med Sovjet-

frontkjempere. Det er ingen tvil om at standpunktet «UTEN MEG» fremdeles er det populære, også hos dem som av logiske grunner går inn for et samarbeide med engelskmennene og amerikanerne. USA og England har krenket og såret de tyske soldater så dypt — og gjør det til dels ennå — at man ikke uten videre kan komme forbi disse følelser.

Intet under derfor

at kommunistene fisker i rørt vann, og tildels med hell. I Veersens holdt kommunistene i begynnelsen av juni et møte som artet som en offiserdemonstrasjon. Bare noen få av deltagerne var betalte kommunist-agenter. Størsteparten av offiserene hadde latt seg fange inn av kommunistenes dyktig formulerte argumenter. Kommunistene talte om mishandling av tyske soldater av de vestallierte, bakvaskelsene mot Tyskland og Wehrmacht, Morgenthau-politikken, denazifiseringen, dommene i Nürnberg o. s. v. Ved møtets slutt var stemningen preget av et innbidt hat mot vestmaktene. Selv rolige og sindige offiserer rakte sin arm i været til for-

så før krigen og det hadde den også, mens de borgerlige hadde makten. — Ja disse goder hadde den til og med i sin største blomstertid. Men nå har der A-partistyre, har altså post og telegraf fått en symbolsk betydning. Og alle må derfor forstå at det er det viktigste å stemme på Arbeiderpartiet.

Artikkelen bærer overskriften: «Ni kroner uka til familien». Dette sikter til den fattigste periode i Kristiansunds 200 årige historie. Overskriften er imidlertid en bevisst usannhet. — Denne familie —

Valget som «styrkeprøve»

Om vår eventuelle deltakelse i kommunevalget har jeg ganske kort sagt min mening, og skal ikke nærme re utdype det spørsmål.

Etter at Forbundsstyret offentlig har fremlagt sitt syn på saken, skulle jeg heller ikke ha heftet meg ved en lengere artikkel i nr. 35, der en innsender sterkt går inn for, at vi må blande vår røst med de øvrige stemmer, dersom ikke konklusjonen hadde virket litt elendommelig på

Et tidens tegn?

De nye kronestykkene har omsider også nådd heropp til oss. — Vi fikk ett av dem i går og det var gledelig å se at «hullet i krona» var blitt borte, det har alt for lenge vært som et slags nedverdiggelsens stempele for vår valuta. På den annen side hensatte det nye krone stykke oss i ikke liten forundring. Gjennom alle tider har det vært skikken at den regjerende konge har fått plass for sitt valgspøk på landets mynt. På de kronestykkene som nå skal bryttes ut av omsetningen finner vi eksempelvis deisen «Alt for Norge» på en framtrødende plass. Men på de nye myntene er disse forpliktende ordene blitt borte. Søkk borte!

Vi misstenker selvfølgelig ikke Hans Majestet for på denne måte å «ha trukket i land» — som en sier. Men noe besynderlig virker det at de herrer som står for godkjenningen av våre mynter utseende, ikke lenger anser det aktuelt — eller skal vi så opplyst — å anføre det kongelige valgspøk.

Er det virkelig så at denne endringen er gjennomført bevisst? Står kanskje de herrer i den tro at etterat vi er gått inn i A-pakten og har solgt oss med hud og hår til de «tre store», så er det anpassende av oss å komme med noe slikt som «Alt for Norge»? At det samsvarende heder med kjedelig beskjedenhet at vi holder vår munn om denslags nasjonale sær-hensikter?

Ja, høyesterede myndigheter! Vi tillater oss å spørre oss for. Sett på bakgrunn av dagens politikk ser det faktisk ut som det skulle ligge en tanke bak!

mulig gjeldfrikkommune. Det borgerlige styre fikk redusert Kristiansunds gjeld fra 24 mill. til 3 mill. kr. Dette har Arbeiderpartiet glemt idag. Idag kunne en ha rødt til å innrømme at dette var et flott resultat, og ære administrasjonsstyrets formann, o.r.sakfører Helge Grønstad for hans store arbeide. Han fortjener stor ros for det.

Herr Pape trekker også fram matlappsystemet
og belaster administrasjonsstyret for
— Fortsettes side 4 —

meg: Vi skal delta i valget for å vise vår styrke! — Men kan det være nødvendig? Har vi ikke allerede vist våre kolossale krefter ved — på bare stakkars 5 år — og få ut 52 nr. årlig av «8. Mai»? Og vår verdifulle støtte til Samfunnspartiet må vi heller ikke glemme. Der ble «uro» i Stortinget, ja!

Nei, lat oss ikke hovmode oss. — Lat oss holde oss til kjennsgjerningene. Og disse går ut på, at 3/4 av «gjengen» ble slått ned for full telling den 8. og 9. mai 1945. Der siste fjerdepart kom nok litt etter hvert til hektene igjen, mer, enda synes virksomheten å tyde på, at mange fremdeles går i «drømmeland».

Der er imidlertid en liten flokk, som visstnok ikke tenker på å skremme livet av jøssingene med sin «styrke», men som har en annen meget verdifull egenskap: De akter seg til å holde ut til rettssvindelens den grad er klarlagt, at der ingen vei lenger «går utenom».

De, som mener å tjene denne oppgave og gjøre noen synbar vei i velinga ved å fordele sine stemmer bl. p. tjene, som alle har det tilfelles, at ikke et eneste av dem akter å legge 2 pinner i kors for vår sak, ja, de er naturligvis full anledning til det. Og jeg sier: Velbekomme!

Ivar Frihaug-Osa.

Kommunevalget 1951

Herr Helge Grønstad har i en artikkel i «8. Mai» for 14. 9. 51 tatt opp spørsmålet om kommunevalget og vi «landssvikere».

Det er jo meget beklagelig at ingen av de politiske partier har hatt mot til å tone flagg, men under kommunevalget har den enkelte velger forholdsvis stor anledning til å bestemme personvalget selv.

Nå viser det seg også at det i enkelte kommuner er stillet tidligere NS-folk på listene, tildels på «hederlige» plasser. På to lister jeg kjenner til i to forskjellige kommuner, har tidligere NS-folk fått 2. og 4. og 14. plass. Når dertil kommer at ingen på listene er kumulert, må det ha stor betydning at våre folk slutter manjevt opp om sine kandidater, og for disse kan det være av avgjørende betydning at de får støtte av sine meningsfeller og at velgerne uten unntakelse bruker sin rett til å kumulere.

Derfor meningsfeller: I de bygger hvor vi kan stemme på våre folk møter vi fram ved valgurnene og kumulerer dem fram til lederstilling på sin liste. Og ellers stemmer vi på habile folk som er uredde motstandere av rettssviket. A. M. Pedersen.

mer spanske og vesttyske divisjoner en fransk. Under de siste dramatiske møter mellom de tre vestallierte utenriksministre i Washington arbeidet Frankrike energisk mot at tyskerne skal få sin egen generalstab og sin egen kommando. Amerikane ble så irritert over den franske motstand at de lot franskmennene forstå at USA godt kan tenke seg å forhandle alene med Vest-Tyskland hvis franskmennene opprettholder sin negative innstilling.

Et annet interessant trekk i den storpolitiske utvikling er at amerikanerne i de siste to måneder har foretatt inngående undersøkelser i forskjellige vesteuropeiske land angående stemningen hos vesteuropeiske anti-kommunist. En strøm av hemmelige rapporter er allerede sendt til Washington om saken, og det antas at man i Washington på grunnlag av disse rapporter vil formulere en ny amerikansk politikk overfor de tidligere nasjonalsosialister og personer som før og under krigen har tilhørt antikommunistiske partier.

Man er i Washington klar over at disse personer har vært utsatt for en «overdreven forfølgelse» siden 1944

dag 25. Tross denne forfølgelse har nettopp disse kretser i etterkrigstiden vist den verdigste holdning og ved sin standhaftighet og dyktighet arbeidet seg fram til stadig større innflytelse i sine hjemland.

Disse gjelder ikke minst Vest-Tyskland, som etter amerikanernes mening er nøkkelen til Vest-Europas fremtid. De fleste rapporter går ut på at amerikanerne har alt å vinne ved å alliere seg sterkest mulig med Vest-Tyskland, selv om dette skulle innebære et samarbeide med tidligere nasjonalsosialister, fascistler eller medlemmer av slike partier som sympatiserte med disse.

I mange kretser i USA begynner

Den «upolitiske» LO investerer også i år millionbeløp i Arbeiderpartiets valgkamp

Partidiktatur og tvangsbeskatning truer med å splitte den faglige front

Enorme summer til administrasjon for å sikre partifolk lønnede verv

Valgkampen er forlengst innledet, og høgt over de øvrige partiene tordner Arbeiderpartiets propaganda fra talerstoler, hagtalerbiler, valgfilmer, aviser og Kringkasting. Partiets propagandaapparat fungerer utvilsomt utmerket, — men så er det også sattset omlag 1½ mill. kroner på et temmelig tvilsomt valgresultat.

Og denne kjempesummen er tappet fra fagforeningenes kasser, som også denne gang skal bære valgkampanjens økonomiske byrder, slik som de ellers er eksistensgrunnlaget for hele partiets tilværelse. Omlag 500.000 kvinner og menn står i dag tilsluttet fagforeningene som omfattes av den mektige LO, og hvert medlem, er med og yter sin tvungne aributt til A-partiets administrasjon, presse og valgkamp. Og dette gjelder de samme fagforeninger som ifølge statuttene skal være upolitiske, og som der for samler medlemmer fra alle yrker, uansett politisk oppfatning. I direkte strid med sitt personlige politiske syn faller det i tusener av fagorganiserte lodd å delta i millioninvesteringene til valget, som tilsikter å ensrette samfunnslivet etter den sosialistiske tankegang.

Stort mer udemokratisk kan vel neppe en politisk maktstilling utnyttes, og det nærmer seg utvilsomt den dag da fagorganisasjonens sterke grunnvoll begynner å svikte under partiets belastning. Eksempelvis er det

i disse dager en ny — upolitisk funksjonærforening startet, og flere yrker står for tur til å frigjøre seg fra partidiktaturet i fagforeningslivet.

Arbeiderpartiets krav til fagforeningene er umettelig, og beskatningen av de enkelte medlemmer begynner å bli temmelig tyngende. — Selve fagorganisasjonens uttelling er til administrasjon og daglig drift, tar jo indirekte slakte på anbringelse av fortjente partimedlemmer i godt lønnede verv. Med omsyn til administrasjonsutgiftene kan eksempelvis nevnes ett enkelt av de mange forbund, nemlig Bygningsarbeidernes forbund, som sleser bort omlag 600—700.000 kr. på hvert av sine årsmøter. Det er et forbund med omlag 50.000 medlemmer, eller 1/10 del av det samlede medlemstall innen fagorganisasjonene. Det ble på forbundets siste årsmøte opplyst at møtet kostet omlag 160—170 kroner pr. minutt.

En kan på bakgrunn av dette, gjøre seg opp en mening om hva det koster når selve LO samler seg om kongressbordet i Oslo, med 400 deltakere og flere dagers forhandlinger. Og dette er tilfældige eksempler fra ett enkelt område av administrasjonen.

Hva den samlede uttelling til lønnede verv beløper seg til skal være usagt. Men som et eksempel fra bygningsarbeidernes fagorganisasjon kan

— Fortsettes side 3 —

En meget stor gruppe avviste ethvert samarbeide med de vestallierte av følelsesmessige grunner. Denne gruppe støtter seg på en meget utbredt stemning hos tallrike

man å tale om at Roosevelt gjorde seg skyldig i et verdenshistorisk feilgrep ved å alliere seg med Sovjet-Samveldet mot Tyskland, idet kommunen er et langt større onde enn nasjonalsosialismen og dessuten er en av grunnene til at nasjonalsosialismen fikk vind i seilene og gjorde bruk av tildels radikale og usmakelige midler i sin kamp om makten. Det pekes på at det ville ha vært riktige å alliere seg med Tyskland mot Sovjet-Samveldet og deretter gjøre hele sin innflytelse gjeldende for å «demokratisere og humanisere nasjonalsosialismen i Tyskland», noe som ville ha vært mulig, mens det er absolutt umulig å få gjort den russiske kommunisme til noe annet enn det den er.

nes dyktig formulerte argumenter. Kommunistene talte om mishandling av tyske soldater av de vestallierte, bakvaskelsene mot Tyskland og Wehrmacht, Morgenthau-politikken, denazifiseringen, dommene i Nürnberg o. s. v. Ved møtets slutt var stemningen preget av et innbidt hat mot vest maktene. Selv rolige og sindige offiserer rakte sin arm i været til fordel for en resolusjon mot remilitarisering. De forsto ikke at kommunistiske provokatører drev et infamt spill med dem.

Deres korrespondent

har i de siste dager hatt samtaler med flere kjente tyske offiserer, bl. a. general von Manteuffel, som var sjef for divisjonen Gross-Deutschland, sjefer for den 7. panserdivisjon, general Herr, sjefen for divisjon «Viking» og endel andre tidligere generalstabs offiserer. Ingen av disse la for dagen noen «kjærlighet» overfor vestmak-

— Forts. side 3 —

Krigsmaskiner kan A-partiet kjøpe

Men nordmenns overbevisning og ære følger ikke med

Det norske arbeiderparti sender i disse dager ut over det ganske land et valgskrift, et politisk magasin på 24 sider, som bærer titelen «Kvinnenes valg». Etter å ha lest skriftet må en som ikke kjenner Arbeiderpartiets propagandamøder, bli sittende med en følelse av at Arbeiderpartiet består av utvalgte snille og flinke mennesker som har patent på all viten og alt fram-syn.

Og takket være Gerhardsens regjering er det i dag bare herlighet og glede i landet. Altså må alle stemme på Arbeiderpartiet. I enkelte artikler skinner det dog i gjen-nom at artikkelkriveren selv er i tvil om hvorvidt arbeiderne makter å tilegne seg Arbeiderpartiets nye ideologi.

En større ledende artikkel handler om Forsvarsbyrdene. Det fortelles at landet nå bruker 600.000.000 kroner årlig til forsvaret for å gjøre et angrep utenfra ulønnsomt. — Arbeiderne kan ta det med ro, fordi bl. a. arbeiderbevegelsen i Amerika også slutter opp om forsvarstiltakene. Og hvis det tross disse opplysninger finnes noen som tviler på myten av å betale de 600 skattemillioner, så heter det til slutt:

«Så lenge vi står sammen, har gode sosiale og økonomiske forhold og et effektivt militært forsvar, er vår fred og frihet sikret så godt det lar seg gjøre».

Denne fortvilte appell til arbeidernes innarbeidede solidaritetsfølelse er artikkelkriverens siste håp. Med friheten og sikkerheten er det

framdeles bare «så godt det lar seg gjøre». Det er forøvrig naturlig at selv Arbeiderpartiets agitatorer er i tvil. De kan da ikke være uvitende om at den norske offiserstand er fullstendig pulverisert etter frigjøringen, at det er smått med forsvarsplaner og at en mobilisering i dag sannsynligvis ville bli en ny militær skandale. Og hvis artikkelkriveren mener «vi» står samlet, skal være en betingelse for et vellykket forsvar, så er det spørsmål hva som menes med dette «vi». Det menes antagelig bare medlemmene av Arbeiderpartiet.

Men at dette er nok, mener neppe noe fornuftig menneske utenfor Arbeiderpartiet. Til å føre en krig tren- ges et samlet folk bak storting og regjering. Det har vi ikke i dag. — Krigsmaskiner kan A-partiet kjøpe for 600.000.000 kroner årlig, men hundretusener nordmenns overbevisning og ære følger ikke med på kjøpet. Gerhardsens A-partiregjering er ansvarlig for den blodmettede jord på Akershus, rettsoppgjørets blod og tårer. Nå krever vi oppreisning og revisjon av rettsoppgjøret, oppreisning og revisjon i vår tid. Før det er skjedd, har vi intet å ofre. I våre rekker er ingen nordmann til salg.

Det er grunn til å være enig med Arbeiderpartiet i at samhold er nødvendig for et vellykket forsvar. — Men dette samhold må omfatte hele folket. Det gjør det ikke i dag. For svaret er bygget på sandgrunn, og nettopp her ligger Arbeiderpartiets store og avgjørende feilgrep.

Nytt kvartal er begynt.

HUSK BLADPENGENE

Kr. 16.00 pr. år — 4.00 pr. kvartal

Redaktør
Arvid B. Arnlsen

Forretningsfører
Per Kvendbo

Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Utviskede grenser — nye voner

DE ER SNART SAGT like gode — eller like dårlige — alle sammen. Dette blir mere og mere menigmanns karakteristikk av de politiske partier. På den ene side framholder fhv. lagmann Carl Bonnevie, at vi er uhyggelig nær et ettpartisystem og at vi står i fare for å brenne inne med vår personlige overbevisning og forsømme vår plikt til i handling å gå inn for den, fordi partiloyalitet og partidisciplin går foran. Den sentrale ledelse dominerer partiets retningslinjer — (det gjelder i dette tilfellet A-partiet) — og vi står i fare for å få en egen samfunnsgruppe av partifolk, hvis kjennemerke mere er tilpasningsevne til partiledelsens krav enn personlig ansvarsbevissthet og selvstendig tenkning.

På den annen side sier A-partitidsskriftet «Kontakt», at det som slår en sterkt ved utviklingen i de siste femti årene, er hvorledes forskjellen mellom partiene er blitt mindre og mindre. Det er ikke lenger noe avgrunnstyp mellom Arbeiderpartiet og Høyre. Det gjelder partienes samfunnssyn og det gjelder de gruppeinteresser som partiene bygger på. Om et annet parti kommer til makten, vil det ikke bli følt som en katastrofe av dem som hører til de øvrige partier. Ja, det er vel til og med slik at en borgerlig maktovertakelse neppe vil føre til en synderlig forskjellig politikk. Det kan, sier «Kontakt», i dag ikke føres noen vesentlig annen politikk enn den som i de siste årene er lagt opp av Arbeiderpartiet.

Det er god grunn til å feste seg ved begge disse uttalelser og vi fristes til å ta med enda noen. Det er Gunnar Knudsen som engang sa i Stortinget: Jeg frykter Høyre, når det blir liberalt. Og det er Olav Scheflo, som likeledes i Stortinget sa: Vi er venstres ektefødte sønner.

Det er som om vi ser foran oss et gruppebilde fra Politikernes fagforening, og vi omskriver «Economist»s ord forleden og spør: Er det den største svakhet ved politikene nå for tiden at de sjelden har tid til å tenke? Ja, det er berettiget å stille dette spørsmål, for det er blitt sørgelig lite igjen av den selvstendige politiske tenkning. Det bærer det alltid forsinkede «Stortingstidende» et smertelig budskap om.

Det er under slike forhold at vi speider etter et politisk tids-skifte, som igjen kan trekke opp de skarpe skillelinjer mellom partiene og dermed skape meningsforskjell, fruktbar diskusjon og fremskritt. I selve samfunnslegemet er det noe dynamisk. De gamle politiske programmer for dette samfunnslegeme duer ikke lenger. Det må komme en ny rytme, et nytt livssyn. I all sin selvfølgelige konservatisme kan og bør dette bli rødglødende radikalt. Arbeiderpartiets konservatisme i maktens sødme og Høyres liberalisme i maktstrevet må avløses av noe nytt og fengende, bygget på en gjenopptømt rettsstat i den frie viljes og det frie arbeides tegn. Hele termitt-tuen må raseres, og hvert enkelt samfunnsindivid må få føle den friske vind midt i ansiktet. Vi skal ikke bli trett av å speide etter dem, som har synet og evnen til å stake opp de nye retningslinjer. De kan gi også oss i dag rettsløse noe å leve for og kjempe for.

Han var ikke så gal allikevel Gustaf Frøding, som skrev disse ord:

De, som vilse vandra, nya stigar leta,
varav sedan andra hava gagn att veta.
Där i gångna dagar fäder vilse irrat,
nu på stiger kända, deras barn kanhända
gå och återvända tryggt och oförrirat,
som i hemmets hagar.

Om å stemme ved kommunevalget

Hykleriet

Jeg lyttet forleden til den «politiske spørretime» i Kringkastingen hvor «Det kristelige folkeparti» var i søkelyset. At noe parti kan forpakte kristendommen for seg, er jo helt uhørt. Kan man overhodet forbinne dette parti med kristendom, som hadde representanter i Stortinget som stemte for innførelse av dødsstraffen som lovlig straffemiddel i Norge? Hvordan kan dette syn overhodet forbindes med kristendom?

Advokat Wikborg la sitt syn og program fram på en besnærende måte, men han unnlat klokkelig å opplyse folket om hvordan kristendom og dødsstraff kunne forenes. Men slike programmer og valgforedrag tar jo også bare sikte på godtroende velgere.

Men jeg synes hykleriet nådde klimaks, da jeg hørte røsten til den tidligere fangevokterske Marg. Parm. Da synes jeg at det gikk over alle grenser og jeg er forvisset om at tusener med meg syntes det samme. Jeg har hyppig lyttet til andaktene om morgene. Men for en tid siden kom Gud hjelpe meg Marg. Parm til mikrofofen, da hadde jeg nærmest lyst til å ta et stygt ord i munnen, men jeg valgte å slå radioen av. Det får da være grenser også hvem som skal opptre i kristendommens navn, selv i Kringkastingen. Jeg liker ikke hykleri. Det har jeg alltid ansett som en vederstyggelighet.

Argus.

Tenk selv!

Er det noen som i virkeligheten tror, at Norge ville vært okkupert, hvis vi hadde benyttet alle de millioner eller milliarder det kostet landet med eksilregjeringen i London, «smørgåsopløringen» i Sverige osv. Og hva vi har ofret på forsvarst etterat «vi vant» verdenskrigen, hvis dette var ofret i tide før 1940?

Det koster å ha dilletanter til å drive militærstellet. Men skattebetalerne får bare punge ut og se bli-de ut. «Det er utrolig hva folk tåler av skatter, bare man blir vant til det», sa statsråd Brofos.

Det skulle bare vært et borgerlig styre, som hadde hatt makten i den tid arbeiderpartiet har hatt

Blodsugeriet

Da NS-forsørgere i 1945 ble arrestert var det mange familier som måtte ty til forsorgsvesenet for å leve, hvor kone og barn satt igjen ubemidlet. Men at forsorgsvesenet kan søke refusjon for bidragene, når mannen kommer ut og får en stilling, selv om det bare er et vikariat, er aldeles uhørt! Men det er faktisk eksempler på at forsorgsvesenet nå forfølger de som har vært så heldig og få stilling etter flere års fengsling. Jeg kjenner eks. på, at man forfølger en vikar fra sted til sted, hvor han har jobber. Man trekker kr. 100.— i hans lønn, fordi hans familie har sett seg nødt til å søke forsorgsvesenet, mens vedkommende satt inne.

Vil håpe, at «Forbundet for Sosial Oppreisning» tar seg av denne side av blodsugeriet! Nå skal stortinget endelig manne seg opp til å drøfte «rettssviket» i høst og da burde slike uhørte ting også komme fram.

Tola.

Uten bremseklosser

Direktør Ole Colbjørnsen, planøkonomiens pioner i Norge, er gjeststand for en hårdhendt analyse i bla det «Aktuell», som står A-partiet nær. Det er Colbjørnsens uttalelser på fylkesmannsmøtet i Lillehammer som foranlediget dette. Bladet skriver bl. a.:

«Colbjørnsen er en framrakende tenkemaskin og reagerer stort sett på samme måten som de mekaniske hjerner vår tid har skapt. Man kan spørre ham om hva som helst, og han vet nøyaktige opplysninger og kan fortelle på siden og linjen, hvor han har det fra. Han har en konstruktiv fantasi som mange politikere med god grunn misunner ham, men han er skapt uten bremseklosser og psykologisk innsikt. Når ha nunder sin korte storkarriere steg opp på talerstolen, ba daværende statsminister Nygaards vold bønnen i all stillhet.

Vi visste ikke at Johan Nygaardsvold ba, hverken høyt eller lavt, — men han gjorde vel det da, skriver Stavangeren (H). Vi tror i hvert fall at noen hver ville be Vårherre bevare oss, om det ble gjennomført et slikt system her i landet at framragende tenkemaskiner bestemte hva vi fikk gjøre og ikke gjøre, hva som skulle skje og hva som skulle være forbudt. Folk uten bremseklosser og uten psykologisk innsikt kan være farlige. Og det verste er, at jo bedre tenkemaskinen i dem funksjonerer, jo farligere er de.

Det system som gir sjanser for sånne folk, kalles «planøkonomi».

Sehested anmelder

forhørslederen i undersøkelsen av Rostockmøtet. — Justisministeren har sendt saken til riksadvokaten.

København: Hoffjegermester Sehested har i en henvendelse til justisministeren anmeldt forhørslederen i den kommisjonsdomstol som undersøker saken om det påståtte Rostock

En kald dusj for den «borgerlige» presse

Oslopressen var en slags regjeringsorganer for Gerhardsen, skriver Lorentz Vogt i Dagbladet

Jeg lyttet forleden til åpningen av Journalistkolen i Oslo gjennom Kringkastingen. Der ble det bl. a. fra talerstolen opplyst, at omlag 20 pst. av landets aktive journalister ble rensket ut etter «frigjøringen». Dette gikk utover de politiske journalister og redaktører. De var uønskede av disse som «vant» verdenskrigen. Det er derfor intet å undres på, at det praktisk talt ikke har vært noen opposisjon overfor denne regjering vi har, som har sosialisering øverst på sakslisten. Mange av Osloavisene hadde jo krigsprofitten hengende over seg som et damoklessverd. Jeg hørte om at det var 5 millioner i påstann om inndragning for bare én avis, men tilslutt kom beløpet helt ned til 180 tusen kroner. Og da kan man jo reflektere over hvorfor man måtte være pene gutter. Dette kaller man altså en fri presse her i Norge.

La meg sitere den gamle høyreredaktør, Lorentz Vogt, hva han skriver om Oslopressen etter «frigjøringen». Jeg tror alle — både presse-menn og andre — kan skrive under på redaktør og direktør Vogts uttalelse om Oslopressen. Han skriver i Dagbladet bl. a. følgende:

«Da Arbeiderpartiet var representant for den fremadstormende arbeiderklasse, var Sosialdemokratien — senere Arbeiderbladet — de undertrykte organ. Dit gikk alle fattige, ulykkelige, forurettede mennesker, som hadde noe å klage over. De fikk villig plass. Klagene kunne gå utover statlige og kommunale myndigheter og mange andre. Det være langt fra meg å påstå at alt var riktig. Det var det ikke. Dessuten har jeg altfor ofte polemisert både mot det ene og det andre. Men det ga en levende kommentar til dagens liv. Det holdt luften ro. Det virket som et korrektiv. Ved bladets overgang til regjeringsorgan kan meget være vunnet i korrekthet og saklighet. Men noe er også gått tapt. De mange, som har noe å klage over — med rette eller urette — og som naturlig hørte til Arbeiderbladets klientel — er blitt stående uten forum. Det er oppstått et udekket behov.

På den annen side ble etter frigjøringen den store mengde av de «borgerlige» aviser i Oslo en slags

regjeringsorganer for Gerhardsens første ministerium — en stilling de senere har hatt vanskelig for å løse sine seg fra rent mentalitetsmessig. Det «tjener nærmest når spesielle økonomiske spørsmål tilsier en aksjon. Selv da har det tatt tid. — Den opprinnelige, nærmest ensrettede opplutning om jernverket viser dette. Først senere meldte tømremennene seg.»

Direktør VOGT har alltid vist seg som en uredd mann, som aldri har stukket sin mening under stolen. Og når han taler så er det den gamle, erfarne pressemann, som synger ut. Det er bare sørgelig at vår presse er så fattig på slike menn i dag. De er rensket ut. Men det kan jo regjeringen være glad for, og den har sikkert ikke gjort svært meget for å stanse utrensningen av presse-menn, som har noen mening og har sine meningers mot. Man ser jo hvor det bærer hen med sosialiseringspartiet. Det bærer mot Ragnarok, og da kan de utrenskede presse-menn toe sine hener, som ikke var med ved undergangen. Rettningen er riktig og farten er upåklagelig. Vi møtes ved neste korskveg.

TOLA.

Et uhyggelig tall

I Kringkastingen hørte jeg forleden dag at militærnekternes tall var vokset til over 1500 her i landet. Jeg vil si at dette var et rent uhyggelig stort tall i sammenlikning med førkrigstiden. Men den sed som oppvignerne sådde tidligere begynner nå å spire. Det er både naturlig og rimelig. Vi husker den gjeng som drev sitt spil på våre ekserplasser for å få soldatene til å legge våpnene ned. Den gang var det forholdsvis få militærnektere, men nå har vi en hel, stor bataljon av dem. Det kunne derfor være fristende å minne statsministeren, som jo var såmann dengang, om hans fortid!

Som man reder så ligger man. Når arbeiderpartiregjeringens veg har gått over brukne geværer i atskillige år, selv etterat man fikk regjeringmakten før krigen, så kan man nå ikke vente annet enn at militærnekternes antall har vokset. Det ville være besynderlig om ikke mange av ungdommene mente at de kunne nekte å gjøre militærtjeneste, når selveste avrøstningspartiet sat med regjeringmakten. Man skal være lidt varsome med å domme de unge militærnektere, når man har så gode og store forbilder å vise hen til. — Jeg tror både regjeringen Nygaardsvold og Gerhardsen ville gitt atskillig for å hatt førkrigstiden ugjort. Men det er ikke så enkelt å bite av seg halen og fornekte sin egen fortid.

T.

Spania

«Overstrømmende»

I mine små kåserende betraktninger under ovenstående tittel ser jeg at jeg ved en penneslipp har skrevet Baldur von Schirach. Denne var som kjent Reichsjugend-führer, men det var jo statssekretær og Reichssportführer Hans von Tschammer und Osten som var president for den tyske olympiaden i Berlin 1936. von Tschammer und Osten var — som det også vil erindres — Reichsjugendführers spesielle ombud («Beauftragter») for den samlede tyske ungdoms idrettsoppløring og president for det tyske rikskammer for gymnastikk og sport.

Dar i gangna dagar lauer vise mat, nu på stiger kända, deras barn kanhända gå och återvända tryggt och oförvirrat, som i hemmet sitt.

Stiftelsen for norsk herkomst i Norge, 2014

Om å stemme ved kommunevalget

Når tidligere medlemmer av NS i dag i stor utstrekning har fått tilbake sin rett til å stemme og derved gjøre sin innflytelse gjeldende ved kommende kommunevalg melder seg for disse umiddelbart det spørsmål: Skal jeg gjøre bruk av denne min rett eventuelt hvorledes?

Man må straks se klart i øynene at svaret er vanskelig, meget vanskelig, og at det valg som enhver på en eller annen måte må treffe i seg selv kanskje under ingen omstendigheter vil kunne tilfredsstillende er hvervede erfaringer og erkjennelser eller dypt tilegnede følelser som er mer eller mindre felles for oss alle. Allikevel tror og mener vi at valget, vårt valg, til en viss grad er fylt av en slags logikk som vi i det følgende skal forsøke å gjøre rede for.

I tallrike innlegg i avisen er der anført argumenter for og imot angspørsmålet om vi overhodet skal stemme. Argumentene er mange og tungveilende i begge retninger, men om de er riktige kan kun avgjøres om vi har et holdpunkt, et utgangspunkt. Ved et valg har man — innenfor partivesenets snevre ramme — anledning til å øve innflytelse på samfunnets karakter og utvikling, derigjennom på sin egen skjebne, nemlig forsåvidt denne er knyttet til samfunnets tilstand. At vår skjebne er knyttet til samfunnet må være klart. Den etter 1945 populære uttryksmåte, at vi er blitt stilt utenfor samfunnet, inneholder det største bedrag, også selvbedrag! Der gies ingen tilstand utenfor samfunnet, likeså litt

som det hadde noen mening, da hin prest under okkupasjonen skrev til kirkedepartementet og erklærte seg utmeldt av samfunnet.

Men er vår skjebne bunnet til det samfunn vi lever i, må det være av vesentlig betydning for oss å kunne øve en — om enn aldri så liten — innflytelse på vår skjebne i og gjennom dette samfunn. Hertil kommer at dette nødvendigvis må være «Forbundet»s sentrale oppgave. Hvis vår tilknytning til «Forbundet» skal ha noen realitet, må det derfor være en naturlig oppgave for hver enkelt i stemmegivningens handling å virkeliggjøre denne «Forbundet»s administrative oppgave så langt som mulig. Man kan ikke i prinsippet erklære seg enig i at man må søke å forme sin skjebne i samfunnet, men unnlate det i et enkelt tilfelle. — Dette synes å måtte være grunnlaget for vår pliktbevissthet og omkring og ut fra denne må våre erfaringer veies og våre følelser siles. Å fornekte sin plikt til å delta aktivt ved valget er i virkeligheten det samme som å fornekte seg selv.

Hvorledes skal vi så stemme? Var det første spørsmål vanskelig kan dette synes håpløst. Alle partier har jo, som partier! opptrådt like tarvelig eller feigt mot oss. Vi skal da imidlertid ikke glemme, at der vel er en forskjell i negativ henseende. Det er et parti som har det reelle ansvar for virkeliggjørelsen av forfølgelsen mot oss, som mer enn andre har systematisert løggen, og som har hatt en mer enn rent politisk interesse av

Det koster å ha dilletanter til å drive militærstellet. Men skattebetalerne får bare punge ut og så bli de ut. «Det er utrolig hva folk tåler av skatter, bare man blir vant til det», sa statsråd Brofoss.

Det skulle bare vært et borgerlig styre, som hadde hatt makten i den tid arbeiderpartiet har hatt den, så skulle man hørt låt, hvis hvis man hadde sløset slik med midlene.

å komme oss tillivs. Det gir seg av seg selv at man under nær sagt ingen omstendigheter bør gi dette parti sin stemme!

Men når vi skal bestemme oss for å stemme, da synes oss et synspunkt å være avgjørende for vårt valg i positiv forstand: Ønsker vi å bestemme over vår skjebne, og er denne skjebne felles, da må vi nødvendigvis søke å konsentrere våre stemmer mest mulig. Kun på den måte kan våre stemmer få noen vekt og således øve innflytelse. Man må på hvert sted kunne bli enige om, hvilket parti man bør konsentrere stemmene om. En hjelp til å oppnå denne enighet skulle ligge i ønskeligheten av i byene å støtte det parti som virkelig har mulighet for effektivt å oppnå noe mot det parti som har hovedansvaret for vår ulykke. På landet er vel dette parti et annet enn i de store byer. Her bør det dessuten være en ledersnor for oss at vi i prinsippet støtter det parti som har sterkest rot i det norske folks arv og tradisjon.

Osloborger.

Norsk Frukt — Bær — Grønnsaker — Tomater
EN GROS — KONTANT — GIRO
A/s B. JOHANNESSEN
Eriksgt. 15. Oslo — Telefoner 684110, 335930 — Telegradr. «Fruktbonden»

København: Hoffjegermester Sehested har i en henvendelse til justisministeren anmeldt forhørslederen i den kommisjonsdomstol som undersøker saken om det påståtte Rostock møte, sosialdemokraten Hans Håkkerup, for overtredelse av straffeloven ved å ha begått indiskresjoner ved å gi uriktige meddelelser om hva der er foregått i kommisjonens hemmelige møter. Det dreier seg her om en opplysning som hv. folketingsmann Hartel i sin tid ga kommisjonen om en samtale som han i mai 1940 hadde med en konservativ politiker om de rykter som allerede dengang gikk om en forhåndsavtale med tyskerne. Dette hadde gitt foranledningen til en forespørsel til regjeringen fra Christmas Møller. Justisministeren vil sende Sehesteds anmeldelse til riksadvokaten.

DET ER SAGT:

Den svenske professor Sten Wahlund skriver: Hvem var det nå igjen som sa, at om sannheten fører deg til helvedes port, så bare bank på? Jeg husker faktisk ikke om det var en vitenskapsmann eller en poet. Invertfall var det ingen politiker.

Utenrikskronikk

Papagos — seiersherren i Hellas.

Politiske kriser i Hellas er ikke noe nytt. Det sies så flott at det var der, demokratiet vuggeto, men demokratiet har overlevet seg gang på gang, og når noe sto på, var det diktatorene som måtte klare brasene.

Hellas har nettopp hatt valg, og det gikk det hittil rådende styre i mot slik at premierminister Sophokles Venizelos, når det te skrives, har inngitt regjeringens avskjedsansøkninng. Det sies i Athen, at Venizelos falt i den grav som han selv hadde gravet. Det er nemlig han, man drar til ansvar for, at marskalk Papagos ble avskjediget som hærens øverstkommanderende for noen måneder siden slik at denne tok kampen opp om velgerne og seiret ved valgene. Men seiren var ikke stor nok til at Papagos oppnådde flertall og dermed er

man oppe i demokratiets sedvanlige fatale situasjon, at ingen har det klare flertall i nasjonalforsamlingen og derfor er henlevist til kompromisser. Av nasjonalforsamlingens 249 plasser fikk marskalk Papagos 115, general Plastiras' venstreparti 70, Venizelos' liberale 52, den demokratiske front (kommunistene) 10 og Tsaldaris 2 mandater. — Papagos har antydnet at han ikke vil gå inn i noen koalisasjon med andre partier og imot hans konservative samlingsparti står muligheten for en koalisasjon mellom Venizelos og Plastiras med 112 mandater i nasjonalforsamlingen. Etter dette vil kommunistene med sine 10 mandater være i stand til å beherske situasjonen ved å kaste sine stemmer enten på Papagos's parti eller på den påtenkte koalisasjon og der-

med kan de i hvert enkelt spørsmål være den avgjørende part.

Det er mange i dag som angerrer på at de var med på å avskjedige Papagos som øverstkommanderende, og som sagt får den nå demisjonerende Venizelos hovedskylden. Riktignok var det en kontrovers mellom kongen og Papagos, som var den direkte årsak, men avskjedigelsen ville neppe blitt fullbyrdet hvis ikke Venizelos hadde gitt sitt samtykke. I alminnelighet kan det være vanskelig nok for en gresk politiker å gå mot kongen, fordi denne som regel har hæren bak seg, men i dette tilfelle vet man at Papagos hadde flertallet av offiserer og soldater bak seg. Allikevel falt han. Alliansen mellom kongen og politikkerne var mere enn han klarte.

Han svarte med å stille seg til valg og når han fikk så stor tilslutning skyldes det en lett forståelig lede hos velgerne over de profesjonelle politikkerne. Papagos er folkehelt og har vært den seirende i to avgjørende begivenheter i Hellas nyeste historie. — Første gang hans navn ble kjent, var da han vant slaget ved Jannina i 1940, kort tid etterat Mus-

solini hadde erklært Hellas krig. Italienerne rykket i hastig tempo sydover fra Albania og møtte grekerne på Janninnasletten, hvor grekerne tross at de var numerisk underlegne slo italienerne på flukt og satte seg i besittelse av det sydlige Albania. Denne bedrift vil alltid være knyttet til Papagos navn. Senere ble det stille om ham. Etterat tyskerne var fordrevet, ble han ansett som selvskreven til å gjeninnta stillingen som øverstkommanderende, men politikkerne var redd for at han skulle bli for mektig og holdt ham utenfor. — Selv da det så svartest ut under borgerkrigen ble det ikke sendt bud etter ham, men så kom amerikanerne og de utpekte straks Papagos som sin mann og han ble da gjeninnsatt som hærens leder. Allerede året etter, sommeren 1949, var borgerkrigen så godtsom vunnet og grekerne kåret påny Papagos som seierherre. Senere stod der en viss nimbus om Papagos og i et land, hvor det var oppløst 100 partier, var han det store samlingsmerke. — Det ble sagt om ham at han ga politikkerne mange søvnløse netter, men de var på det rene med,

at noe statskup ble det ikke så lenge amerikanerne var i landet. Og forholdene utviklet seg derhen at det ikke ble Papagos som veltet politikkerne, men politikkerne med kongens hjelp som styrtet Papagos. I mai i år måtte han trekke seg tilbake og amerikanernes bestrebelse for å få ham tilbake lykkedes ikke. Men politikkerne laget ris til sin egen bak. Da Papagos ikke lenger var i hæren, kunne han gjøre det, som han ikke kunne som hærens øverstkommanderende, han kunne søke å vinne den politiske makt i landet, noe som til en viss grad er lyktes. De kommer i alle fall ikke utenom ham i det lange løp, og dermed blir han seierherre for tredje gang.

Når Papagos har kunnet oppnå slik fremgang etter kort politisk virksomhet, skyldes det de særegne forhold i Hellas, hvor det ikke er partiene som sådanne, men personene som teller. — Ja, sommetider er det ennog ikke personene selv, men deres fedre og bestefedre. Det gjelder således for Venizelos, om hvem det sies at han er en stor manns lille sønn, eller Tsaldaris, som likeledes kan takke sin far for sin

atskillig for å hatt førkrigstiden ugjort. Men det er ikke så enkelt å bite av seg halen og fornekte sin egen fortid.

T.

Spania

Når de såkalte demokratiske stater i Europa fremdeles vil holde Spania utenfor ethvert samarbeide mot den truende fare fra øst og dermed forberede sin egen undergang, kan det ha sin interesse å minne om hva et så innflytelsesrikt blad som «Times» skrev 3. 5. 38 om foranledningen til den spanske borgerkrig:

«Skjønt Barcelona-regjeringen høyt anklager Francos opprør for uprovosert angrep, har deres veileder i Moskva allerede gjort fordring på at stiftelsen av borgerkrigen var deres eget nedbrytende diplomatiske triumf. For dette er en av hovedetappene i den ønskede revolusjon, som nå følger den samme linje i hvert land. Disse etappene mot det tvungne tusenårsrike er fire i tallet: Den første er Folkefronten — den andre streiker og uorden, den tredje borgerkrigen og den fjerde Sovjet-styret».

Hvis en såkalt «landssviker» fordrister seg til å si sannheten om en jøssing, stemples det som løgn, bakvaskelse og gemen personforfølgelse.

Hvis en jøssing lyver på, bakvasker eller forfølger en såkalt «landssviker», er det ikke alene høyst prisverdig, men noe av en patriotisk dåd.

Grubleren.

Husk kontingenten

HVA SKAL DE HA til middag i morgen?

Det heter at gode råd er dyre, men her har våre husmødre ett ganske gratis: Ha alltid en pakke klippfisk i huset og svaret på ovenstående spørsmål vil ikke volde Dem noen bekymringer.

Spis klippfisk!

— billig, god og lettvinnt mat —

Valget en gang til Et tilsvarende til I. B.

I min artikkel omkring kommunevalget, som herr I. B. ikke har likt, oppfordrer han meg til å nevne «hva slags velgjerninger Høire har øvet mot oss» og litt lenger nede karakteriserer han min påstand, om at kommunevalget innebærer en mulighet for NS-folkene til å vise sin styrke, som «det rene nonsens». Siden i alle fall denne siste påstand er fet og kraftig vil jeg gjerne få svare følgende:

Å påvise noen slags velgjerninger fra Høires side kan være vanskelig nok, jeg tror så gjerne herr I. B. for gjeves kan lete etter dem. Det er bare det å bemerke at jeg ikke har påberopt noen av disse «velgjerninger»

Hele Vest-Tyskland

— Forts. fra side 1 —

tene. Men alle var klar over at Tysklands fiende er Sovjet-Samveldet, og at Tyskland ikke har noe annet valg enn å samarbeide med vestmaktene.

Av den største interesse

for norske frontkjempere er general Gilles uttalelser til Deres korrespondent. Generalen sa: «Jeg avviser helt og holdent standpunktet «UTEN MEG». Gille gjorde seg her forøvrig også til talsmann for general Hausser, som er Waffen-SS «grand old man». Han er nu 71 år gammel og betraktes som den betydeligste personlighet blant de gamle offiserer, men han forsto at de vestallierte vil betrakte hans valg som en utfordring og avslø å ta i mot hvervet.

Både Hausser og Gille

avviser general Remer som politiker. Det må derfor antas at Remers SRP-bevegelse har sett sine beste dager. Den politikk man kan vente av det nye tyske soldatforbund, kan lettere kårlegges ved de valg som ikke er skjedd enn ved valget av generaloberst Friessner til leder av soldatforbundet. Det er betegnende at von Manteuffel ikke ble valgt. Han gikk nemlig betingelsesløst inn for et samarbeide med vestmaktene. Det er ikke betegnende at general Guderian ik-

ke støtte for min oppfatning. Det er altså ikke hos meg disse korn er funnet.

Naturlig nok ser man nødig at det man selv skriver blir betegnet som nonsens, det er imidlertid ikke av den grunn at jeg finner det nødvendig å svare. Jeg deler nemlig syn med svært mange, som aktivt har bekjempet «rettsoppgjøret» på forskjellige fronter. Vi finner, i vår gruppe, det usedvanlig viktig at en slik demonstrasjon blir gjennomført med det neste Stortingsvalg for øye. Vi er imidlertid klar over at det kan være — eller bli — nonsens av det, men da vil det ikke skyldes at det er ugjenomførlig eller unyttig, men bare fordi et tilstrekkelig antall I. B.'er ved sin stemmestreik ødelegger den.

Jeg kan være så ganske enig i de politiske betraktninger herr I. B. gjør seg til talsmann for, de deles vel stort sett av de fleste av oss. Men saken har ikke bare denne ene negative side, jeg mener man først må vurdere følgende spørsmål:

1. Hvilket parti representerer den sterkeste opposisjonsblokk mot A-partiet?

2. Hvilket parti representerer IDAG våre beste muligheter for å oppnå renvaskelse og oppreisning?

Vi må nemlig være klar over at vi ingen vei kommer så lenge A-partiet sitter ved makten. Dette parti må styrtes eller i hvert fall meget sterkt svekkes, hvis vi skal ha sjanser til å komme videre fram. De sosialistiske partier har fått lurt de borgerlige med på heksedansen, det er sant og bedrøvelig nok, men man må likevel kunne anta at det er mer anstendighetsfølelse og rettsbevissthet i de borgerlige rekker, enn det er hos våre hovedmotstandere.

De fleste av oss vil ikke ha lett for å gi Høire vår stemme, det innrømmer en hver, men det farligste og bedrøveligste vi kan hengi oss til er surmuleri i krokene og egen navlebeskuelse. Jeg kan ikke med min beste vilje se annet enn at den holdning herr I. B. og mange med ham, representerer er en pueril, politisk trass, som bare legger kjepper i hjulene på en bevegelse henimot morgen

Nå må det komme nedbør!

Ja, missforstå meg ikke. Jeg tenker ikke nettopp på den nedbøren som øses ned over en tørstende jord fra de himmelske sluser. Det er en helt annen slags «nedbør» jeg har i tankene denne gangen.

Juli, august og september har vært en tørkens tid for Forbundets økonomi. Vi har måttet sli te hardt i denne tiden for å få endene til å møtes, og tidt og ofte har vi måttet resignere overfor oppgaver som det hadde vært i høy grad ønskelig å kunne ta opp. Det nytter jo ikke å strekke seg lenger enn fel len rekker . . .

At sommertiden bringer våre kilder til å tørke, er i grunnen ikke så rart. Byfolkene drar på landet i denne tiden. Det koster penger og det bringer folk på avstand fra den vanlige tilværelse. Og når det gjelder landbefolkningen er det jo disse to-tre månedene som mer enn noe legger beslag på all deres innsatsevne. En kan ikke godt vente at folk skal trekke med seg anvisningsblanketene på sommerhytta eller ut på åkern.

Nå er imidlertid høsten kommet og nå tar livet igjen til å falle tilbake i mere vanlige folder. Nå må man ha oss i Forbundet unnskyldt at vi tillater oss å minne om vår tilværelse. . . Sympati er en god ting å kunne regne med. Og heldigvis har vi fullgode bevis for at vårt

Forbund er omgitt av den største sympati i vide kretser. Men bare sympatien er likevel ikke nok — hvor oppmuntrende den enn kan være. Vi må ha noe mer. Og dette mer heter økonomisk utkomme. Hvor trivielt det enn er med penger og pengesnakk — man kommer ikke utenom! Det er en krig vi fører, en krig for vår ære og vår eksistens, og som all krigsførsel krever også denne krigen et økonomisk fundament. Glir dette fundament unna, så væres alt det vi hittil har gjort og alle våre mål hen i oppløsningen akkurat som røk i skarp blest.

Slik må det selvsagt ikke gå. Det det står om er å rense vår ære for de skammeligste beskyldninger som over hodet kan reiser mot et menneske: det å ha sveket sitt eget land Og under slike forhold går ikke anstendige mennesker unna for et offer. Selv ikke for et stort offer.

Gong-gongen har gått for en ny runde. Om noen uker kan vi vente den lenge bebudede innstilling fra Stortingets justisnemnd, den som etter formannens uttalelse skal bli «kjeldeskriftet for den framtida historieforskning». Og når dette dokument foreligger, får man vel også håpe at Stortinget selv endelig vil bekjempe seg til å ta «den brede debatt» som det har vært snakket så meget om. En virkelig debatt, og ikke bare en hastverksdebatt slik det har hendt to ganger før, da representantene har sittet med kofferten i neven og hjemlengslen i hodet.

Den innstillingen det her er tale om, vil legge beslag på Forbundets fulleste oppmerksomhet og sikkerlig kreve et intenst og omhyggelig arbeide fra vår side. Nemndas formann har nemlig gjort det klart at innstillingen også vil ta til mot melet mot den kritikken som har vært reist mot «rettsoppgjøret». Og dermed forsvinner «det historiske kjeldeskriftet» og partsinnlegget rykker nok engang inn på arenaen. Og mot slike partsinnlegg er vi nødt til å mobilisere.

Hjelp oss nå til at dette kan skje! La oss ikke steppe inn i ringen med valne never! Gi oss muligheter til at vi kan legge kraft i de slagene som vi even-

«Upolitiske» LO

— Forts. fra side 1 —

nevnes at det etter krigen ble dannet et kooperativt byggelag hvor lederens lønn ble fastsatt til 17—18000 kroner, og at det senere ble startet et nytt, liknende tiltak med en leder på samme lønnsnivå.

Er det av disse tilfeldige eksemplene vanskelig å forstå hvordan millionene ruller, og at valgkampens investeringer i grunnen er temmelig ordinære poster i budsjettet? Og dette er som sagt hvert eneste organisert yrkesutøver med på å betale, som en tvungen ekstraskatt til ett av landets politiske partier, — det være seg om vedkommende medlem er høyremann, venstremann, kommunist eller upolitisk. Dette er sannheten om det demokratiske regjeringparti i et nattes skall, og disse kjensgjerningene er ikke velgerne ukjent med når de om ikke lenge går til valgurnene.

MY HOME IS MY CASTLE!

Det kan ha sin interesse nå foran

Frontkjempere —

nå kommer boka fra Østfronten til JUL. — Opplaget blir begrenset. — Send bestilling straks. — Pris kr. 11,85 plus oppkrav og porto — ialt kr. 13.00.

Karl Holter,
Amot på Modum.

Den første bok om Waffen SS:

Erich Kern: «Der grosse Rausch». — Rollbahn Nord — Rostow — Grusinische Heerstrasse — Kaukasus — Stalingrad — Taurroggen — Narva — Budapest. — 199 sider. Pent innb. kr. 15,60.

«Geheimkommando Skorzeny»

— en av verdens mest omtalte bøker, skrevet av Otto Skorzeny, — mannen som befridde Mussolini. — Innh: Der deutsche Geheimdienst. — Die Befreiung Mussolinis Ein - Mann-Uboot-Kampfschwimmer. — Himmelfahrtskommando V 1. — Gewaltstreich in Ungarn-Ardennen offensive. — Hinter der alliierten Front. — 420 sider. Pent innb. Kr. 29,60. — Begge bøker bestilles fra

NILO, boks 5, Nygard, Gjøvikbanen.

Ekstra fin isterfetsild

leveres nu fra lager til handlende og forbrukere i heltønner og kvarttønner. — Ordres utbedes snarest.

Otto Ottesen-Havneraas A.s

Telefon: 1630.

Kristiansund N.

Telegr.: Havneraas.

Jeg representerer arbeidskraft —

Kan De selge?

Jeg er tidl. politimann og som sådan nettopp løslatt etter 6 års opphold i statens konsentrasjonsleirer. Har et mindre verksted på egen eiendom, men mangler arbeide. Har De noe forslag? Alt innen tre eller metall har interesse. Ønsker helst komme i forbindelse med salgskraft som kan overta hele produksjonen. — Bill. mrk. «Samarbeide nr. 277».

Bestill dressen hos oss

sydd etter mål. Den blir både bedre og billigere enn om De kjøper den ferdig i en forretning. Skriv etter tøyprøver og målskjema. Oppgi farge og omtrentlig pris pr. meter. 20 års praksis — og godt renome for vårt arbeide.

P. Sporsem Konfeksjonsfabrikk

AUKRA.

Komfortabelt værelse søkes, Oslo eller omegn. — HERMAN STØTTUM, Grensen 5—7. Telef. 33 24 44.

Dannet, pålitelig

dame, tidl. NS tar aftenvakt hos Deres barn i Oslo eller omegn — passer gjerne gamle eller syke. — Høy. tlf. 56 20 11 — Oslo

Yngre ektepar

event. søsken, søkes til bestyrelse av liten, deilig beliggende Hedmarks-gård. Stort møblert vagnhus til disposisjon. Ikke stø-

forbundet. Det er betegnende at vonk Manteuffel ikke ble valgt. Han gikk nemlig betingelsesløst inn for et samarbeide med sovjetmaktene. Det er ikke betegnende at general Guderian ikke ble valgt. Han tok altfor avgjort standpunkt for «UTEN MEG»-synet. Det tyske soldatforbund ønsker ikke på forhånd å binde seg til helt avgjorte synsmåter. Det vil stå fritt for å kunne manøvrere og kjøpslå. — Betegnende er også at general Ramcke ikke ble valgt. Han betraktes nemlig av mange som «et brushode», som har lett for å ligge under for følelsesmessige og demagogiske påvirkninger.

Det tyske soldatforbund er helt klar over at den største fare i dag truer Tyskland øst fra. Det vil derfor bygge på den oppfatning at «det demokratiske Vesten» er Tysklands naturlige allierte, men dette Tyskland må være fritt og selvstendig. Forbundet vil samarbeide med Bonn, og må derfor også av den grunn avvise Remer. På den annen side er man klar over Remers militære og politiske betydning. Man vet at også Vesten trenger Tyskland, hvis vestmaktene skal ha noe håp om å kunne beseire Sovjet-Samveldet i en krig.

Av ganske særlig interesse er Forbundets innenrikspolitiske betydning. Tysk politikk beherskes ikke lenger bare av de såkalte demokratiske partier og av arbeidernes faglige landsorganisasjon. Allerede i dag beiler en rekke partier om soldatenes gunst. Dette vil få betydning for den videre utvikling av «denazifisering», ungdomsoppdragelsen og en rekke andre viktige problemer.

ste vilje se annet enn at den holdning herr I. B. og mange med ham, representanter er en pueril politisk fragg, som bare legger kjepper i hjulene på en bevegelse henimot morgens dagens mål. I. T. S.

Fra Forbundet.

Vi tillater oss å be alle våre tillitsmenn snarest mulig å stille Forbundets sekretariat oppgjør for innsamlede midler. Det er ikke nødv. at kupongbøkene er utsolgt forinnen oppgjør blir sendt inn, idet de beløp som sendes blir avskrevet på vedkommen de tillitsmanns kupongkonto i vårt kassa-kartotek, og — så arbeider man bare videre med de kuponger som ennå er i behold. — Nye kupongbøker sendes på anmodning.

Vis aktivitet og sett fart i innsamlingen! Jfr. forbundssekretærens appell i dagens avis! Vi vet at det er mange som bare venter på tillitsmannens henvendelse for å yte sin støtte.

Alle oppgjør — og direkte bidrag ellers — sendes: Forbundet Kierschows gt. 5, Oslo. Postgiro nr. 150 28. Tlf. 37 76 96.

Forbundets sekretariat.

MY HOME IS MY CASTLE!

Det kan ha sin interesse nå foran komr. valg og gjengi hva «Arbeiderbladet» foreslår for å bøte på boligmangelen:

«Det er også mulig at en progressiv boligskatt pr. beboelsesrom utover antall personer bosatt i leiligheten ville bidra til ikke bare å rette på skjevheten i dag, men også muliggjør en fortsatt ønskelig sirkulasjon som ga bedre tilpassning familjestørrelse/boligstørrelse i årene framover, enn den ellers ville få».

Det minner om hva en sosialistavis i Vestfold skrev for noen tid siden, at det ikke ville være noen bolignød, hvis bare folk stablet seg bedre sammen i leilighetene. Er ikke dette noe for hr. Ulrik Olsen og co.?

skje! La oss ikke steppe inn i ringen med valne never! Gi oss muligheter til at vi kan legge kraft i de slagene som vi eventuelt blir nødt til å rette mot dem som ennå står oss imot. Det er i den siste runden det gjelder å ha sparte krefter. La oss ikke løpe risikoen for en knock-out fordi vi ikke holdt fysikken i orden.

La det nå i de kommende ukene bli en kraftig «nedbør» i Forbundets kasse! Gå mann av huse og gi det som hver og en evner. Mange bekker små, gjør en stor å. Og nå trenger vi denne åen mer enn noen sinde. . . Vær med og skap en flom som kan gi oss «fløtere» mulighet for å sette tømmerhaugen i drift! Våger vi spranget over glatte stokker, så våger dere et gløtt i seddelboka, og — så blir vi sams om resultatene.

Sett et definitivt punktum for tørkeperioden! Den har vart lenge nok. Send elskverdiggst ditt bidrag — og send det snarest mulig — til Forbundet Kierschows gt. 5, Oslo. Foretrekker Du å nytte postgiro er vårt postgiro-nummer 150 28. På forhånd takk!

Forbundssekretæren.

dame, titl. NS tar attentvakt hos Deres barn i Oslo eller omegn — passer gjerne gamle eller syke. — Henv. tlf. 56 20 11 — Oslo.

På land eller i by

helst nær Oslo tilbyr dame seg å være til hygge og nytte i familie. Ikke matlagning eller tungt arb. Bill mrk. «Nær Oslo nr. 293».

Husholder

får selvstendig post på gård fra 14. okt. 51.

Olav Klevstadbakken Brekken, Vinstra st. . .

I. kl. pølsemaker

søkes som kompanjong til start av kjøtt- og pølsevareforretning i sentralt beliggende stasjonsby. — Hurtig avgjørelse. Ubetinget realitet. — Jeg har maskiner og lokaler. Bill. mrk. «Konferanse nr 290»

«8. MAI»

Postgiro: 81827

event. søsken, søkes til bestyrelse av liten, deilig beliggende Hedmarks-gård. Stort møblert våningshus til disposisjon. Ikke stor fe, kun griser og høner. Bill. mrk. «30 mål nr. 288».

Vekkerur

Kr. 18.10 — 21.60 — 23,— 25.80 — 34.10. — Sender mot oppkrav.

Urmaker R. Gjessing, Drammen.

Radio.

Alle ledende merker på lager, gunstige avbet. Gamle app. taes i bytte. Brukte app. i garantert stand fra kr. 85,00. Vi sender over hele landet. Skriv etter brosjyrer.

A-S Kampen Elektriske, Nannestadgt. 5. — Telef. 68 36 97.

Representant

Har De artikler De vil ha markeds for i Bergen og omegn så står representativ mann til Deres disposisjon. Bill. mrk. «Alsidig nr. 283».

Martin Bormann jr.

«8. Mai»

kronikk 5. oktober 1951

Hitlers gudssønn — forteller sin historie

Fra eliteskolen til presteseminaret. Men først mis-handling av allierte etterforskere

Hvor hans far er, vet ingen, men de allierte er på jakt etter ham

Fra «St. Olav» 6. 9. d. å. bringer vi en artikkel, som James Wakefield Burke har skrevet i Catholic Digest juli 1951. Den forteller om, hvorledes Martin Bormanns sønn gjennom etterkrigstidens kaos nå er havnet i kirkens skjød. Vi legger til, at så ansette katolske tidsskrifter aldri ville ha optatt en slik artikkel, hvis de ikke hadde bevisene i orden. Og vi henleder oppmerksomheten på tredje avsnitt, hvor det fortelles om de alliertes «nådeløse forhør» over den unge gutten så sent som i 1948. Og disse driver sin agitasjon mot de russiske metoder i samme åndedrett!

MARTIN BORMANN senior var den siste person som så Hitler før han nedbrutt og slagen, skjøt seg selv. Han var den siste man så forlate bunkeren i Berlin, hvor Hitler tilbrakte sine siste timer. Noen påstår at han klarte å ta seg ut av den brennende by. Andre mener han omkom i Berlins ruiner, rammet av russiske granater. Han ble i absentia dømt til døden ved hengning i Nürnberg sammen med de tolv som var utpekt som de største krigsforbrytere. Han er siden ikke funnet.

I dag er denne manns sønn, Mar-

tin jr., 21 år gammel og innskrevet som student ved det ærverdige presteseminaret til misjonærene av Det hellige hjerte i nærheten av Ingolstadt i Syd-Tyskland. Han er overhodet ikke opptatt av det spørsmål som beskjeftiger så mange millioner: om Martin Bormann lever. På dette spørsmål svarte han bare dette: «Skulle min far leve, håper jeg inderlig at Gud vil lede ham til bake til en kristen livsførsel».

En av hans lærere, pater Hanne, innrømmet at alle var meget skeptisk da den unge Bormann for tre år siden kom til presteseminaret for

å ta fatt på sine studier. «Men vi endret snart oppfatning», uttalte han stolt.

Den unge Bormann har liten lyst til å tale om seg selv. Avisskrivi-riene om hans familie kjeder og trettet ham. Av og til forarges han inderlig: «De skriver en masse slud der. Jeg er trett av alt det der».

Likevel, da pater Hanne meddelte ham at «Catholic Digest» gjerne ville ha hans livshistorie, stilte han seg imøtekommende. To dager senere sendte pater Hanne meg den, skrevet av den unge Bormann selv.

«Jeg ble født den 14. april 1930 som sønn av protestantiske foreldre. Adolf Hitler var min gudfar. — Fire år etter min fødsel meldte min far hele familien ut av den protestantiske kirke: han oppdro oss til ateister. Vår oppdragelse var fullstendig uten religion.

1940 ble jeg elev ved nazistenes skole for eliteungdom, Feldafing i Bayern. Oppdragelsen og undervisningen var helt basert på nasjonal-socialistiske prinsipper. Den politiske og forberedende militære undervisning gikk foran alt annet. — Ved denne nasjonalsosialistiske eliteskole sier det seg selv at religionen bare var noe man smilte av. Feldafing ble betraktet som en mønsterskole. Min far var meget stolt av den.

Så tok den unge Bormanns underlige odysse til. Han kunne ikke lenger nyte fordelene ved å være sønn av en av det nasjonalsosialistiske Tysklands forgrunnsfigurer, han var redusert til en hjemløs flyktning som jaget fra sted til sted for ikke å bli tatt tilfange. Etter noen tid befant han seg i sin fars siste

hovedkvarter som hadde vært henlagt til et sted i Tyrol. Der fikk han høre om Hitlers død.

Den unge Bormann visste at faren hele tiden hadde vært sammen med Hitler og regnet derfor med at også han var død. Nyheten ga ham et alvorlig sjokk. Helt hjelpeløs søkte han råd hos farens sekretær, Dr. Helmut von Hummel, som hadde søkt dekning i nærheten av «Hitlers »Berghof». Men von Hummel hadde ikke noe annet å tilby ham enn et falsk identifikasjonskort. — Slik ble den 15-årige gutten Martin Bormann som fikk det råd å komme seg vekk hurtigst mulig.

I noen dager strøvet han omkring i Alpene full av frykt, helt utmattet og syk av hjemlengsel. Allierte tropper fantes overalt. Så ble han matforgiftet etter å ha spist bedervedt militærproviant. Han ble alvorlig syk og måtte søke husly. Han var fullstendig åndelig nedbrutt.

Men i det øyeblikk alt syntes tapt var hjelpen nærmest. «Jeg tror dette er den gode gjerning vi har å gjøre i dag, Nicholas», sa en bondekone til sin mann, da hun fikk se den hjelpeløse syke gutten på dørterskelen. Den unge Bormann fikk bo hos bonden Hohenwarter og hans hustru i flere måneder. Her kom han igjen til krefter og ble venn av familien. Og her kunne han føle seg trygg.

Arbeidet han ble satt til, var lett. Han fikk meget tid til overs, og i den rene, friske alpeluft fant han tilbake til seg selv. «Her kom jeg i kontakt med kristen tro og tenkemåte for første gang», skriver han.

Den 4. mai 1949 ble han døpt og mottok Den hellige eukaristi, sene-

re Fermingens sakrament.

Hvordan var det så gått famili-Bormann en mørk høy kvinne med

Den unge Martins mor, Gerda Borman, en mørk, høy kvinne med sterke ansiktstrekk, befant seg i det italienske Tyrol, da kamphandlingene ebnet ut. Hun led av magekreft og var lagt inn på et militær-sykehus i Merano i Italia, hvor hun døde seks måneder senere. Det yngste barnet døde omtrent samtidig.

Ved et tilfelle hadde Gerda Bormann truffet sammen med den eneste katolske feltpresten i Syd-Tyrol på den tiden, pastor Theo Schmitz. Hun og presten ble venner, og på dødsleiet ba hun ham om å være verge for barna. Etter hennes død ble de anbrakt hos gode familier i Tyrol, hvor de fremdeles oppholder seg.

Pastor Schmitz er meget stolt over barnas utvikling og fremgang. «Der hviler ingen forbannelse over Martin Bormanns barn», sa han til meg. «Gud har holdt sin hånd over dem, og jeg håper at den fred som hviler over dem, ikke må bli forstyrret. Det verste som kunne hende ville være at deres far dukket opp».

Tidlig på året 1948 fikk den unge Bormann det første brev fra sin eldste søster Eicke. Det gledet ham meget, men skule komme til å volde ham store vanskeligheter. Brevet var nemlig adressert til Martin Bormann, hvilket hadde til følge at tre nasjoners politiagenter innfant seg og arresterte den unge Bormann. Han ble underkastet et nådeløst forhør. Spørsmålet var stadig det

samme «Hvor er din far?» De ga ham sjokolade og sigaretter, og når det ikke hjalp, mishandlet de ham. Han ble trukket ut av sengen midt på natten, utsatt for het bestråling, bestormet med de samme spørsmål. Men han kunne ikke si annet enn sannheten. — Han visste ikke hvor faren oppholdt seg.

Så ble han endelig løslatt, og bega seg til misjonærene av Det hellige hjerte. I juni i år avsluttet han sine studier der og fortsetter i Det hellige hjerte-seminar i Villach i Østerrike. Etter ytterligere noen års universitetsstudier håper han å kunne bli prestevigslat.

I fjor i påsken ble Martin Bormann og hans søstre Eicke og Irme mottatt i audiens av Pave Pius XII. Den hellige far ble mildt overrasket ved å erfare at den ene av søstrene var protestant. Men Irme fortalte Hans Hellighet at hun hadde besluttet å vende tilbake til sin mors opprinnelige tro.

Ifølge pastor Schmitz har Bormann ikke etterlatt seg noen formue. De allierte fant bare fem kasser med private eiendeler tilhørende familien Bormann i nazilerens Hofers hovedkvarter. Alle kassene er forsvunnet, men pastoren fortalte meg at et forlag i Tangier i nær fremtid vil offentliggjøre en brevveksling mellom Martin Bormann og hans hustru, brev som forlaget har betalt 9000 dollars for. Så noen har da klart å gjøre forretning selv med disse private brevene. Men ikke Bormanns barn, erklærte pastor Schmitz.

Går Aftenposten til erstatnings søksmål mot Staten?

Under den største livsfare reiste disponent Nagel Eriksen til Stockholm i 1940, for å få tillatelse av Nygaardsvold til å stoppe utgivelsen. Han fikk ikke lov, og måtte vende tilbake til det okkuperte Oslo for å fortsette driften av Aftenposten

I dag krever plyndringsdirektoratets direktør Gulbrandson på vegne av den samme stat, A-postens surt ervervede penger Det koster for staten å gjenopprette A-partipressen

Verdens Gang bringer 19. september følgende interessante opplysninger:

«Det store avisoppkjøret, som nå er på det nærmeste ferdig, blir alt i alt en svært dårlig forretning for Staten. Mens det er inndradd bortimot 1,5 millioner kroner fra aviser som ble holdt i gang i okkupasjons-tida, er det betalt ut over 4 millioner kroner til aviser som ble stanset av tyskerne, og summen vil komme opp mot 5 millioner kroner for oppkjøret er ferdig.

Det er Erstatningsdirektoratet, som har hatt med den delen av oppkjøret som gjelder inndragning av fortjeneste på avisdrift i okkupasjons-tida. Med i dette oppkjøret var mellom 70 og 80 aviser som fikk tvangsinnsett NS-redaktør. Derimot er aviser der eieren støttet NS, holdt utenfor.

Siden det bare har vært tale om inndragning, ikke om botelegging, gikk storparten av avisene fri, de aller fleste fordi de ikke hadde noe driftsoverskott i NS-tida.

Bare vel 20 aviser har måttet tåle inndragning, og sammenlagt er inndragningssummen ikke fullt 1,5 millioner kroner.

Ennå står oppkjøret med noen få aviser igjen, og det kan ta flere år før det blir ferdig. Blant annet må en vente på utfallet av en retts sak mellom en av avisene og en NS-mann som var formann i styret

De aviser som ble stanset av tyskerne og NS fikk sammenlagt om lag 2,2 millioner kroner i støtte for å komme i gang igjen etter frigjøringa. Fra først av hadde en regnet med at de skulle få vederlag for den tvungne stansen av de midler som kom inn ved avisoppkjøret. — Men da det viste seg at dette ikke ville strekke til, ble det overlatt til oppgjørsavdelingen i Justisdepartementet å vurdere hvilken billighets erstatning som burde ytes.

Det kom søknader om et samlet vederlag på 8 millioner kroner, men alt i alt vil det knapt bli betalt ut mer enn 2,5 millioner kroner. Hit-til har omlag 25 aviser fått betalt ut 2 millioner kroner. Ennå står oppkjøret med 10—15 aviser igjen, men det skulle bli ferdig med det første.

på andre områder, skulle avisene ha fått et bra oppgjør.»

Såvidt Verdens Gang.

Det er virkelig høyst oppsiktsvekkende opplysninger bladet er kommet med, og man må være enig med det i at oppkjøret har vært en særdeles dårlig «forretning» for Staten, om det nå er meningen at saken skal anskues ut fra en slik synsvinkel.

Det er meget beklagelig at Verdens Gang, som er så velunderrettet, ikke også brakte en liste over de angjeldende aviser og de beløp hver enkelt har måttet punge ut med. Sett på bakgrunn av den store offentlighet omkring Morgenpost-saken ville det både ha vært rettferdig og ha tjent til å stanse ryktedannelser. Som det nå er, «vet» hele Oslo at f. eks. Aftenposten skal ha måttet tåle en fortjeneste-inndragning på kr. 100.000 — noen sier kr. 150.000.— Det eksakte beløp er en søt hemmelighet mellom bladet og hr. Gulbrandson, men når noen og tjue aviser tilsammen ikke engang har betalt så meget som halvannen million, tør kanskje ryktet ikke ta så meget fell allikevel?

Forbausende, ja imponerende må det i tilfelle sies å være at bladets eiere tok på seg okkupasjonsårenes tårnhøye byrder og vanskeligheter for et så magert utbytte, som nå Staten — legemliggjort ved den legendariske dr. Gulbrandson — til og med

putter i sin lomme! Tenk for en ganske annerledes «forretning» det ville ha vært om man hadde innstillet bladets drift i de kritiske år — og til gjengjeld kunne ha fått utbetalt av Staten en svulmende billighetserstatning. Dobbelt bittert må det være for bladet, når man betenker at bladets disponent som vitne i Morgenpost-saken kunne opplyse at han under okkupasjonen var reist ens erend til Stockholm (hva i og for seg var en bedrift med de daværende reisestriksjoner!) for å konferere med representanter for Nygaardsvolds-regjeringen om regjeringen ønsket at bladet skulle stanse utgivelsen eller ikke. Men noe slikt ønske næret ikke regjeringen, hvoretter disponenten vendte tilbake til det okkuperte Oslo og Aftenposten fortsatte sin drift.

For den alminnelige leser fortøner det hele seg som om bladet på den skammeligste måte er blitt lurt opp i stry. Full av onnsinnet, patriotisk om tanke spør man regjeringen om man skal stanse bladet, men får nei til svar. Hvoretter Staten uten blusel kniper de fattigslige par kroner som var driftsresultatet. Vi har en gammel regel om «juksemaker Pipelort», og skulle noen gang den reglen være på sin plass, så måtte det være i dette tilfelle. Nå skal det bli interessant å se om bladet kommer til å gå til erstatnings søksmål mot Nygaardsvold og hans Stockholms-representanter. — Vi lever jo dog i et rettssamfunn!

Europabevegelsen De tvilsomme ledere

I Hamburg har det vært holdt en stor internasjonal konferanse mellom politiske representanter for de vesteuropeiske nasjoner og veste-tyske politikere tilhørende de av okkupasjonsmaktene tillatte partidannelse. Det er den såkalte Europebevegelse, som allerede er kommet så langt at den har anskaffet seg eget flagg, en grønhvit duk, som valet over det bombede Hamburg! Mange og lange taler har vært holdt i denne sammenheng om nødvendigheten av en

Først skulle Landsbergfangene henrettes, og så forhandlinger i Korea

Dette var Moskvas krav, og de andre gikk med.

Privat til «8. Mai» fra Stockholm.

Etter hva det opplyses på vel underrettet hold i Stockholm ble det tatt opp underhåndshandlinger mellom Moskva og vestmaktene på et tidlig tidspunkt i vår angående mulighetene for å innlede våpenstillstandsforhandlinger i Korea.

Moskva ønsker disse forhandlinger intenst, da russerne var klar over at de i det lange løp ikke kunnt greie å stive opp nordkoreanere og kinesere til noen som helst seir over FN-troppene. Det meste man kunne oppnå var å holde stillingen, men man var foruroliget over nordkoreanernes voldsomme materielltap. Moskva stilte imidlertid sine betingelser for en opptagelse av våpenstillstandsforhandlinger. En av disse betingelser var etter hva vi erfarer

at de dødsdømte tyskere som satt i Landsbergfengslet først skulle henrettes. Moskva fikk sin vilje på dette punkt og like etter henrettelsene holdt Malik sin tale i FN's kringkaster med antydning om at en fredelig ordning i Korea var umulig.

Plyndringsdirektoratets sjef direktør Gulbrandson.

En har inntrykk av at forretningen går ikke så strykende som planlagt.

Er De klar over hvilke rettigheter De har den 8. oktober?

Det er svært mange velgere som ikke er klar over at de ved kommunevalg, i motsetning til ved stortingsvalg, kan øve en avgjørende innflytelse på hvilke personer som skal bli valt.

Ifølge valgloven har De ved kommunevalget rett til:

1. å føre opp ytterligere 1 — en — gang ett eller flere av de navn som står på samme listen, uansett om vedkommende er oppført en eller flere ganger på forhånd, d.v.s. om vedkommende allerede er kumulert av partiet. De bør da stryke tilsvarende antall kandidater bl. slike som De ikke ønsker å støtte, og forsyne de nyopførte med de strøkne nummer, selv om de av hensyn til plassen føres opp øverst eller nederst på listen. Rettelsene må ikke foretas med skrivemaskin.
2. å føre opp på Deres liste per-

soner som står oppført på andre partiets lister og da om ønskes en gang mer enn vedkommende står oppført på sitt eget partis liste, dvs. om vedkommende er ført opp 2 ganger på sitt eget partis liste, så kan de føre opp vedkommende 3 ganger på Deres liste.

Enkelte partier innprenter alltid velgerne at de ikke må «klusse med listene», men det vil i virkeligheten si at en engere krets innen partiet forbeholder seg å avgjøre personspørsmålet.

Vi vil oppfordre velgerne til å bruke sin rett til å øve innflytelse på hvilke personer som skal velges inn i bystyret, for det er ikke bare antallet representanter som har betydning, men det har ofte vel så stor betydning hvilke personer som representerer partiet.

Oslo Venstrelag.

Vi følger Oslo Venstrelags parole. Sørg for at alle, som har tatt aktiv del i rettsoppkjøret, eller som på annen måte har utmerket seg ved tåpelige demonstrasjoner — blir sittende hjemme. Derved hjelper du dem, du gir dem tid til ettertanke og påfølgende anger. Til dette kommer også, at du trykt kan regne med at de dårligste navn, de frekkeste og de mest utvilsomme, som har vært med på oppkjøret, vil bli straffet.

UKEN

FN STYRKENES

tekniske overlegenhet i Korea skal snart være eliminert og de kinesiske styrkene har begynt å skape et tilstrekkelig sterkt flyvåpen sier øverstkommanderende for de kinesiske tropper i Korea, general Peng-Teh-Huai, i en uttalelse gjen gitt i Moskva-radioen.

OM IKKE DE BRITISKE

kvinner opphører med sin kjøpestreik kommer konfeksjonsindustri en til å rammes av en svær arbeidsløshet, heter det i en uttalelse fra konfeksjonsindustriens arbeidere og funksjonærer, telegraferes det fra London.

STORBRITANNIA

var det eneste land i Europa som ikke økte sin stålproduksjon i første halvår når sammenlignet med tallene fra ifjor, heter det i en rapport fra FN's økonomiske kommisjon for Europa. I sin helhet steg den europeiske stålproduksjon med omkring 10 pst. sammenlignet med tilsvarende tid ifjor.

DEN DEMOKRATISKE SENATOS

Herbert Lehman fra New York har framsatt forslag i kongressen om at de 84 estlendere som i årene 1948 og 1949 tok seg over Atlanteren i småbåter skal få oppholdstilltelse i Amerika. Av formelle grunner er det foretatt skritt til deres deportering etter som de ikke had de klare papirer når de kom.

DET TYSKE SOLDAFORBUNDET

«Stahlhelm» ønsker opprettet en uniformert ungdomsorganisasjon som skal utdannes i å behandle lette våpen av mindre kaliber, uttalte en talsmann for forbundet.

Odd Pedersen

Lege — Heimdal.

ETTER FOR FA MÅNEDER

siden å ha erobret europamesterskapet i tungvekt mot østerrike-ren Joe Weidn tapte englenderen Jack Gardner det den 23. 9. i Berlin til tyskeren Ten Hoff, som vant overlegent på poeng.

STORBRITANNIA

kommer innen kort tid til å ha 900.000 mann under våpen, uttalte finansminister Gaitskell. Hver tiende mann av den arbeidende befolkning kommer enten til å være medlem av krigsmakten eller delta i produksjonen av varer for krigsmakten, uttalte han videre.

DEN SOSIALDEMOKRATISKE

lokalpresse i Danmark har besluttet å foreta en teknisk konsentrasjon av lokalpressen.

Det kom søknader om et samlet vederlag på 8 millioner kroner, men alt i alt vil det knapt bli betalt ut mer enn 2 millioner kroner. Ennå står oppgjøret med 10—15 aviser igjen, men det skulle bli ferdig med det første.

Byråsjef Hageler i Oppgjørsavdelingen peker på at det i høy grad er skjønsspørsmål hvilket vederlag avisene bør få. Det er kommet noen klager, men byråsjefen mener at sammenliknet med de beskjedne billighetserstatninger som blir ytt

tyske politikere tilhørende de av okkupasjonsmaktene tillatte partidannelser. Det er den såkalte Europeiske allianse, som allerede er kommet så langt at den har anskaffet seg eget flagg, en grønhvit duk, som vait over det bombede Hamburg! Mange og lange taler har vært holdt i denne forsamling om nødvendigheten av europeisk enhet og betydningen av at Tyskland innlemmes i denne enhet. Blandt de toneangivende i forsamlingen finner man en herre som presidenten i Europarådets rådgivende forsamling, den belgiske sosialistlederen Spaak, som mot folkeflertallets vilje fordrev kong Leopold fra tronen og forøvrig finner man en rekke politikere med like graverende fortid plederende europeisk samhörighet.

Det er ikke uten grunn at man spør, hvorledes det kan være mulig at slike herrer som Spaak & co. kan ha den frekkhet å tre fram som talsmenn for Europa. De var jo under krigen de ivrigste for i samarbeide med den vepnede bolsjevisme å ødelegge Europas muligheter for et selvstendig liv, og etter krigen innledet de en uhorst forfølgelse sammen med kommunistene mot dem som i sin ærlige forsvarskamp for den felles europeiske arv hadde stått imot de niverellerende krefter. Med slike forgrunnsfigurer i Europabevegelsen skapes neppe noen europeisk enhet, men det er fremdeles lett å kaste

SPAAK.

En av de fremste menn som nyere tids historie kan vise fram.

folk blå i øynene, inntil den store prøvelse kommer. Da vil disse menn forsvinne fra arenaen for aldri å komme igjen.

Ukens smil

Det var bykamp i fotball mellom Edinburgh og Aberdeen. I begge byene var det to meget fotballinteresserte restauratører som hver især hadde lovet sitt hjemmelag at det, hvis det seiret, skulle gå like mange omganger øl som det måltall man hadde oppnådd.

Matchen fant sted i Edinburgh, og restauratøren hadde ikke selv tid til å gå opp og se på kampen, men i pausen mellom begge omgangene ringte han til fotballplassen for å spørre hvor ledet stillingen var.

— Jo, svarte vaktmesteren, nu leder Edinburgh med 28—27!

Boken som vil leve i norsk historie

er dr. jur. Gustav Smedals bok

«PATRIOTISME OG LANDSSVIK»

Den gir et tidsbilde av okkupasjonstidens Norge og av de politiske forfølgelser etter frigjøringen.

Den er det skarpeste angrep som er rettet mot oppgjøret, og myndighetene har ikke kunnet angripe den, fordi fremstillingen er helt korrekt.

Bokladeprisen var hittil kr. 12,— for det innbundne eksemplar.

Grunnet utenlandsreise og for å få restopplaget brakt ut er prisen nå nedsatt til kr. 8,— fritt tilsendt, og hvis minst 5 eks. bestilles samtidig, blir de portoifritt tilsendt mot innsendelse av kr. 35,—.

KARL SEELAND · OPPEGÅRD ST.

Sterke krefter forsøker å bremse på vestmaktens opprustninger

Finansminister Gaitskell spår en finansiell krise i den vestlige verden.

Et lite gløtt bak kulissene i storpolitikken får man i et Ottawa-telegram til det engelske blad «Daily Mail». Det forteller at finansminister Gaitskell overfor A-paktrådet i Ottawa har talt sterkt for en bremsing på vestmaktens opprustning. — Under rådets hemmelige sesjon skal han ha fremført følgende argument: Hvis krigen bryter ut i morgen er det ikke meget vi kan gjøre nettopp nå for å forbedre situasjonen. Men det er meget sannsynlig at det blir en lang fredsperiode med spenning og krigstrusler nå og da. Derfor bør rustningstempoet minskes noe og hele planen omformet på lengere sikt. Hvis ikke det blir gjort, kommer Storbritannias dollarunderskudd, Frankrikes inflasjon, Italias arbeidsløshet og råvareprisenes uberegnelige forandringer til å foranledige en finansiell krise av det alvorligste slags for hele den vestlige verden. — Gaitskell sies å ha gjort et sterkt

Vi er et husmannsfolk

Er det ikke ynkelig å se hvordan folk formelig kryper for å tekkes alt som er engelsk. Ja selv i Kringkastingen her hjemme hører man stadig disse platte, dumme og ufysiske engelske sanger og niggerviser. Har ikke vi nok vakre sanger, musikk og viser som er norske eller nordiske, om vi ikke skal gjengi banale engelske sanger — Intervjuer og taler på engelsk bør man også være forskånet for i Kringkastingen. Man hører aldri taler eller intervjuer på norsk i BBC. Men vi er et krypende husmannsfolk overfor England. Kan det ikke gå an å få en slutt på dette? Vi har krøpet lenge nok for alt som er engelsk!

La oss frigjøres!

Vi følger Oslo Venstrelags parole. Sørg for at alle, som har tatt aktiv del i rettsoppgjøret, eller som på annen måte har utmerket seg ved tåpelige demonstrasjoner — blir sittende hjemme. Derved hjelper du dem, du gir dem tid til ettertanke og påfølgende anger. Til dette kommer også, at du trykt kan regne med at de dårligste navn, de frekkste og mest forslagne er kommet på listene under det nåværende partistyre. Du kan være med på å stemme dem hjem! Stryk dem hjem! Ingen større straf kan ramme dem enn glemselen. Og glemt blir de når de mangler et forum.

Arbeiderpartiet driver

— Fortsatt fra side 1 —

dette. Alle vet at det var regjeringens bestemmelse, og alle vet også, at samtlige partier i Kristiansund var motstandere av matlappsystemet. — Det er simpelt av A-partiet å trekke dette inn i valgkampen ved hjelp av vinkelskriving.

Kristiansund og A-partiet kan tak

ke den rolige og besindige Grønstad for at alt forløp så fredelig som det gjorde i 1932.

Da regjeringen sendte Grønstad til Kristiansund var den fast bestemt på å gjennomføre sin vilje. Allerede en time etter at Grønstad var tatt inn på Grand Hotell, ble han oppringt fra Justisdepartementet. Det var Platou som ringte, og tilbød å sende militær til byen.

Til alt hell avsto Grønstad dette tilbud. Det ble derimot avtalt at et militært bakeri straks skulle gjøres klart til å bake 1500 brød pr. døgn for levering til Kristiansund, hvis bakeriene nektet å levere brød på anvisning. Det ble ikke behov for militær-stomp. Men så nært var det og så alvorlig var situasjonen!

Herr Platou har senere fått A-partiets velsignelse

på mange måter. Viktige departementsskriv fra okkupasjonstiden bærer hans navn. Han var med og forberedte den beryktede Landssvikanordning. Han satte rettsapparatet i sving. Og da disse ting var kommet i full gang landet over, lot han seg utnevne av Arbeiderpartiet til fylkesmann i Akershus fylke. Fylkesmann Platou må således ha fått A-partiets hele og fulle tilgivelse for sin opptreden mot Kristiansund.

Det bør huskes at A-partiet aldri førte konsekvent og total kamp mot administrasjonsstyret. — Kommunistene ledet demonstrasjonene mot matlappsystemet, og det var deres leder Karl Andøl som holdt talene på Torvet. A-partiets leder, nåværende statsråd Ulrik Olsen, tok selv det lønede verv som medlem av administrasjonsstyret.

Arbeiderpartiet og Ulrik Olsen hadde aldri noe å bemerke til at Kommunen reduserte lønningene. Og Ulrik Olsen gikk selv rundt og sa truende:

— Ja, hvis De likte vil gå med på en reduksjon, så får vi selde opp da!

Dette er mannen og dette er partiet som idag bydes fram som bedre enn noe annet!

I Kristiansunds fattigstyre gjorde A-partiet aldri noe alvorlig for å høyne forsorgssatsene. Det var kommunistene som gikk på, hvis sannheten skal sies. Og på arbeidsledighetsmøtene talte alltid A-partiets kjente representant Ole Neerland. Partistyret og Ulrik Olsen ville gjerne ha ham på disse møter — for han talte som ingen annen. Men etter møtene gjorde partiet intet. Og da A-partiet fikk flertall ved valget i 1934, var det mange som ønsket at Ole Neerland skulle inn i fattigstyret. Men partistyret og Ulrik Olsen forhindret

ende mann av den arbeidende befolkning kommer enten til å være medlem av krigsmakten eller delta i produksjonen av varer for krigsmakten, uttalte han videre.

DEN SOSIALDEMOKRATISKE lokalpresse i Danmark har besluttet å foreta en «teknisk konsentrasjon» gjennom å innstille en del av de små lokalaviser til fordel for de større.

USA, STORBRIANNIA og Frankrike har vedtatt en deklarasjon om at Italia ikke lenger skal være bundet av freds slutningens bestemmelser om rustningsbegrensning. Klausulene begrenser den italienske krigsmakt til 250,000 mann, 350 fly og 132 krigsfartøy.

4500 SCHILLING er et menneskelig verd i Østerrike. En politimann ble tilkalt til et hus i en av Wiens forsteder, da det var inbrudstyver i huset. Politimannen kom dit og fikk se en skikkelse bli trene i haven. Han slengte i vei et skudd og drepte en tyveårig pike som arbeidet der. Tyven hadde for lenge siden flyktet. Hendelsen inntraff i 1946. Nå — fem år etter har pikens far fått en erstatning på 4500 schilling av statskassen.

det. Han ble satt utenfor alt — for at han ikke skulle forstyrre freden med sitt mas om hjelp til de fattige!

Styret for Kristiansunds Elektrisitetsverk

har gjennom mange år vært preget av uduelighet. Prispolitikken var i 30 årene så vanvittig, at endel personer satte igang en lysstreik. Ulrik Olsen var stadig styremedlem, og lys-streiken var en torn i hans øyne. Prisen på 100 w. var den gang 30 kroner. Pr. kw. varme kostet 5 øre. Klippfiskterkeriene var store strømforbrukere og betalte 2 øre pr. kw. Elektrisk lys og varme ble den gang for dyrt. Til sammenligning kostet 1 hl. koks kr. 2,30. Idag er dog strømprisen noe lavere. — Mens fast brensel er 5—6 ganger så dyr som den gang. Da mange av A-partiets folk i 30-årene og senere forsøkte å skifte Ulrik Olsen ut av E-styret, ble disse satt utenfor alt. Den folkefiendtlike prispolitikken skulle og måtte fortsette. Slik så de ledende innen A-partiet på det.

Idag lider Kristiansund under en konstant mangel på elektrisk kraft. Byen var som kjent to talt mørklagt i to måneder ifjor, og det blir den nok også i år. Rasjonering er det året rundt og dette virker ruinerende på bedriftslivet. Grunnen til dette er å søke i et feilaktig utbygningsprogram. — Byen hadde nemlig ved siden av de utbygninger som er foretatt, anledning til å bygge ut fossefall i Todalen, men styret lot denne løsning gå fra seg. Og idag er ikke E-verkets styre istand til å kjøpe et lysaggregat på 1500 W. Dette må en ha all grunn til å kalle for uansvarlig evneleshet. Det bør bemerkes til slutt, at inn som styreformann i E-verket partiets ordfører Guttelvik kom etter Ulrik Olsen, for å passe på at intet skulle gjøres. Vi slutter med Papes ord: «det var framsynt!»